

SLOVENSKÁ REPUBLIKA

UZNESENIE

Ústavného súdu Slovenskej republiky

III. ÚS 38/2020-30

Ústavný súd Slovenskej republiky na neverejnom zasadnutí 28. januára 2020 v senáte zloženom z predsedu senátu Mojmíra Mamojku a zo sudcov Petra Straku (sudca spravodajca) a Martina Vernarského predbežne prerokoval ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti ETP Management budov, s. r. o., IČO 35 970 707, Záhradnícka 30, Bratislava, zastúpenej spoločnosťou MALICH advokátska kancelária, s. r. o., Dunajská 25, Bratislava, v mene ktorej koná advokát JUDr. Pavol Malich, vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky rozsudkom Krajského súdu v Bratislave č. k. 10 Co 96/2018-308 z 29. novembra 2018 a rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV č. k. 25 C 106/2016-266 z 11. apríla 2018 a takto

r o z h o d o l :

Ústavnú sťažnosť obchodnej spoločnosti ETP Management budov, s. r. o.,
o d m i e t a .

O d ô v o d n e n i e :

I.

Obsah ústavnej sťažnosti, skutkový stav a sťažnostná argumentácia

1. Ústavnému súdu Slovenskej republiky (ďalej len „ústavný súd“) bola 22. apríla 2019 doručená ústavná sťažnosť obchodnej spoločnosti ETP Management budov, s. r. o., IČO 35 970 707, Záhradnícka 30, Bratislava (ďalej len „sťažovateľka“), vo veci namietaného porušenia základného práva podľa čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky (ďalej len „ústava“), namietaného porušenia práva podľa čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd (ďalej len „listina“) a namietaného porušenia práva podľa čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd (ďalej len „dohovor“) v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy rozsudkom Krajského súdu v Bratislave (ďalej len „krajský súd“) č. k. 10 Co 96/2018-308 z 29. novembra 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok krajského súdu“) a rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV (ďalej len „okresný súd“) č. k. 25 C 106/2016-266 z 11. apríla 2018 (ďalej len „napadnutý rozsudok okresného súdu“).

2. Ústavná sťažnosť sťažovateľky bola v zmysle čl. X ods. 5 písm. c) Rozvrhu práce Ústavného súdu Slovenskej republiky na obdobie od 26. apríla 2019 do 31. decembra 2019 v znení dodatku č. 1 zo 16. októbra 2019 (ďalej len „rozvrh“) s účinnosťou od 17. októbra 2019 prerozdelená a náhodným výberom pomocou technických a programových prostriedkov pridelená sudcovi spravodajcovi Petrovi Strakovi a v zmysle čl. II bodu 3 rozvrhu prejednaná a rozhodnutá v treťom senáte ústavného súdu v zložení Mojmir Mamojka (predseda senátu), Martin Vernarský a Peter Straka (sudca spravodajca).

3. Z ústavnej sťažnosti a jej príloh vyplýva, že sťažovateľka sa ako žalobkyňa domáhala na okresnom súde, aby okresný súd zaviazal zaplatiť [REDAKOVANÉ], [REDAKOVANÉ] (ďalej len „žalovaná“), sumu 673,82 € spolu s príslušenstvom.

4. Okresný súd napadnutým rozsudkom žalobu sťažovateľky v celom rozsahu zamietol a žalovanej priznal nárok na náhradu trov konania v celom rozsahu.

5. Krajský súd napadnutým rozsudkom potvrdil napadnutý rozsudok okresného súdu a žalovanej priznal nárok na náhradu trov odvolacieho konania v rozsahu 100 %.

6. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti uvádza, že všeobecné sudy neprihliadali pri rozhodovaní na skutkové okolnosti prípadu, keď vôbec nevzali do úvahy predložené dôkazy a vyjadrenia sťažovateľky, všeobecné sudy nepostupovali v súlade s ustálenou rozhodovacou praxou Najvyššieho súdu Slovenskej republiky (ďalej len „najvyšší súd“), resp. rozhodli nesprávne o právnej otázke, ktorá v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu ešte nebola riešená, čím podľa názoru sťažovateľky porušili jej v ústavnej sťažnosti označené práva.

7. Sťažovateľka ďalej namieta, že uplatnený nárok v konaní presne špecifikovala, pričom okresný súd v odôvodnení napadnutého rozsudku ani neuvádza, že by sťažovateľka žalovanú pohľadávku nedostatočne či neúplne určila, resp. odôvodnila. V napadnutom rozsudku krajského súdu sa v bode 29 naproti tomu uvádza, že sťažovateľka pri identifikácii žalovanej pohľadávky „úplne zlyhala“, a to napriek skutočnosti, že krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku v bodoch 30 a 38 vychádzal zo sťažovateľkou špecifikovaného „predmetu žaloby“.

8. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti poukazuje na vnútornú rozpornosť odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, keď uvádza: „V rámci Rozsudku sa dokonca vnútorne rozporne (bod 33. Rozsudok) uvádza, že ďalšia presná identifikácia žalovanej pohľadávky je na základe žalobcom tvrdených skutočností a predložených dôkazov nemožná, ale súčasne sa ďalej tvrdí, že v konaní nebola medzi sporovými stranami sporná ani výška predpisov mesačných zálohových platieb... ani výška skutočných nákladov za jednotlivé roky. V tejto súvislosti pritom je (aj podľa Vyjadrenia) zrejmé, že pohľadávka v Žalobe pozostávala práve zo súčtu predmetných zálohových platieb a ročných vyúčtovaní. V tejto súvislosti je ďalej nesprávne tvrdenie (bod 31. Rozsudok) Súdu, že údajne sťažovateľ

vymedzil žalovanú pohľadávku zakaždým odlišne, keďže v skutočnosti najneskôr od podania Vyjadrenia bola pohľadávka stanovená jednoznačne ako 680,45 EUR (čl. II. Vyjadrenia), o čom mal Prvostupňový súd i Súd vedomosť pred vydaním napadnutého rozhodnutia.“

9. Sťažovateľka namieta, že krajský súd nezohľadnil nesporný charakter žalovanej pohľadávky medzi stranami sporu pri rozhodovaní o podanom odvolaní, čím podľa jej názoru došlo k porušeniu povinnosti riadne zistiť skutkový stav sporu. Krajský súd sa podľa názoru sťažovateľky v odôvodnení napadnutého rozsudku nevysporiadal s dôvodmi, pre ktoré sa stotožnil s napadnutým rozsudkom okresného súdu, ktorý svoje rozhodnutie odôvodnil po skutkovej stránke úplne odlišným spôsobom, čím odňal sťažovateľke právo na dostatočné a zrozumiteľné odôvodnenie rozhodnutia v zmysle čl. 46 ods. 1 ústavy.

10. Sťažovateľka poukazuje na skutočnosť, že v jej prípade nie je možné aplikovať rozhodnutie najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 83/2006 z 18. októbra 2007, keďže v posudzovanom prípade ide o odlišný skutkový stav veci. Podľa jej názoru v rozhodovacej praxi najvyššieho súdu nebola doteraz riešená otázka vzťahu nedoplatku na zálohových platbách a nedoplatku na ročnom vyúčtovaní v prípade právnych vzťahov týkajúcich sa správy bytového domu (na rozdiel od právnych vzťahov k družstevnému bytu, pozn.).

11. V ústavnej sťažnosti sťažovateľka namieta, že podanou žalobou sa domáhala taktiež zaplata zmluvnej pokuty v zmysle čl. V bodu 3 zmluvy o výkone správy č. 70/2012, a nie poplatkov z omeškania, ako to nesprávne interpretoval krajský súd.

12. Sťažovateľka v závere ústavnej sťažnosti poukazuje na skutočnosť, že krajský súd nenariadením pojednávania pred vynesení napadnutého rozsudku napriek skutočnosti, že rozhodol z odlišných právnych dôvodov ako okresný súd, porušil § 387 ods. 2 zákona č. 160/2015 Z. z. Civilný sporový poriadok v znení neskorších predpisov (ďalej aj „CSP“).

13. Vzhľadom na uvedené sťažovateľka navrhuje, aby ústavný súd vo veci samej náležom takto rozhodol:

„Základné právo na súdnu ochranu a spravodlivý proces ETP Management budov, s. r. o., so sídlom Záhradnícka ul. č. 30, 821 08 Bratislava, IČO: 35 970 707, garantované čl. 46 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, čl. 36 ods. 1 Listiny základných práv a slobôd a čl. 6 ods. 1 Dohovoru o ochrane ľudských práv a základných slobôd v spojení s čl. 1 ods. 1 Ústavy Slovenskej republiky, rozsudkom Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.11.2018, sp. zn. 10Co/96/2018-308, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 11.04.2018, sp. zn. 25C/106/2016-266, porušené bolo.

Rozsudok Krajského súdu v Bratislave zo dňa 29.11.2018, sp. zn. 10Co/96/2018-308, v spojení s rozsudkom Okresného súdu Bratislava IV zo dňa 11.04.2018, sp. zn. 25C/106/2016-266, sa zrušuje a vec sa vracia Okresnému súdu Bratislava IV na ďalšie konanie.

Krajský súd v Bratislave a Okresný súd Bratislava IV sú povinné nahradiť ETP Management budov, s.r.o. ako sťažovateľovi trovy konania do 15 dní od právoplatnosti tohto nálezu na účet jeho právneho zástupcu.“

II.

Právomoc ústavného súdu a relevantná právna úprava

14. Podľa čl. 124 ústavy ústavný súd je nezávislým súdnym orgánom ochrany ústavnosti.

15. Podľa čl. 127 ústavy ústavný súd rozhoduje o sťažnostiach fyzických osôb alebo právnických osôb, ak namietajú porušenie svojich základných práv alebo slobôd, alebo ľudských práv a základných slobôd vyplývajúcich z medzinárodnej zmluvy, ktorú Slovenská republika ratifikovala a bola vyhlásená spôsobom ustanoveným zákonom, ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd.

16. Podľa čl. 140 ústavy podrobnosti o organizácii ústavného súdu, o spôsobe konania pred ním a o postavení jeho sudcov ustanoví zákon. Týmto zákonom je s účinnosťou od 1. marca 2019 zákon č. 314/2018 Z. z. o Ústavnom súde Slovenskej republiky a o zmene a doplnení niektorých zákonov (ďalej len „zákon o ústavnom súde“)

v čl. I § 1 až § 13 a § 16 až § 28 a § 32 až § 248 a § 250 a § 251. V zmysle § 246 ods. 1 a 2 zákona o ústavnom súde sa tento zákon použije aj na konania začaté do 28. februára 2019, pričom právne účinky úkonov, ktoré v konaní nastali do 28. februára 2019, zostávajú zachované.

17. Podľa § 56 ods. 1 zákona o ústavnom súde ústavný súd každý návrh na začatie konania predbežne prerokuje na neverejnom zasadnutí bez prítomnosti navrhovateľa, ak tento zákon v § 9 neustanovuje inak. Pri predbežnom prerokovaní návrhu ústavný súd zisťuje, či dôvody uvedené v § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde nebránia jeho prijatiu na ďalšie konanie.

18. Podľa § 56 ods. 2 zákona o ústavnom súde ústavný súd môže na predbežnom prerokovaní bez ústneho pojednávania uznesením odmietnuť návrh na začatie konania,

- a) na prerokovanie ktorého nemá ústavný súd právomoc,
- b) ktorý je podaný navrhovateľom bez zastúpenia podľa § 34 alebo § 35 a ústavný súd nevyhovел žiadosti navrhovateľa o ustanovenie právneho zástupcu podľa § 37,
- c) ktorý nemá náležitosti ustanovené zákonom,
- d) ktorý je neprípustný,
- e) ktorý je podaný zjavne neoprávnenou osobou,
- f) ktorý je podaný oneskorene,
- g) ktorý je zjavne neopodstatnený.

19. Podľa čl. 1 ods. 1 ústavy Slovenská republika je zvrchovaný, demokratický a právny štát. Neviaže sa na nijakú ideológiu ani náboženstvo.

20. Podľa čl. 46 ods. 1 ústavy každý sa môže domáhať zákonom ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v prípadoch ustanovených zákonom na inom orgáne Slovenskej republiky.

21. Podľa čl. 36 ods. 1 listiny každý sa môže domáhať ustanoveným postupom svojho práva na nezávislom a nestrannom súde a v určených prípadoch na inom orgáne.

22. Podľa čl. 6 ods. 1 prvej vety dohovoru každý má právo na to, aby jeho vec bola spravodlivo, verejne a v primeranej lehote prejednaná nezávislým a nestranným súdom zriadeným zákonom, ktorý rozhodne o jeho občianskych právach alebo záväzkoch alebo o akomkoľvek trestnom čine, z ktorého je obvinený.

23. Podľa § 387 ods. 2 CSP ak sa odvolací súd v celom rozsahu stotožňuje s odôvodnením napadnutého rozhodnutia, môže sa v odôvodnení obmedziť len na skonštatovanie správnosti dôvodov napadnutého rozhodnutia, prípadne doplniť na zdôraznenie správnosti napadnutého rozhodnutia ďalšie dôvody.

III.

Posúdenie vecí ústavným súdom

24. Podstata sťažnosti sťažovateľky spočíva v námietke arbitrárnosti napadnutého rozsudku krajského súdu v spojení s napadnutým rozsudkom okresného súdu, keď krajský súd sa nevysporiadal s podstatnými námietkami sťažovateľky, ktoré vzniesla počas konania pred okresným súdom a krajským súdom.

III.A K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy rozsudkom okresného súdu č. k. 25 C 106/2016-266 z 11. apríla 2018

25. Sťažovateľka pred ústavným súdom namieta porušenie základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy napadnutým rozsudkom okresného súdu.

26. Z princípu subsidiarity podľa citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy (ak o ochrane týchto práv a slobôd nerozhoduje iný súd) vyplýva, že ústavný súd môže konať

o namietanom porušení sťažovateľkiných práv a vecne sa zaoberať iba tými ústavnými sťažnosťami, ak sa sťažovateľka nemôže v súčasnosti a nebude môcť ani v budúcnosti domáhať ochrany svojich práv pred iným súdom prostredníctvom iných právnych prostriedkov, ktoré jej zákon na to poskytuje. Namietané porušenie niektorého zo základných práv alebo slobôd teda nezakladá automaticky aj právomoc ústavného súdu na konanie o nich (m. m. II. ÚS 122/05, IV. ÚS 179/05, I. ÚS 311/08).

27. Zmyslom a účelom princípu subsidiarity je to, že ochrana ústavnosti nie je a ani podľa povahy veci nemôže byť výlučne úlohou ústavného súdu, ale úlohou všetkých orgánov verejnej moci v rámci im zverených kompetencií. Ústavný súd predstavuje v tejto súvislosti ultima ratio inštitucionálny mechanizmus, ktorý nasleduje až v prípade nefunkčnosti všetkých ostatných orgánov verejnej moci, ktoré sa na ochrane ústavnosti podieľajú. Opačný záver by znamenal popieranie princípu subsidiarity právomoci ústavného súdu (III. ÚS 149/04, IV. ÚS 135/05).

28. Sťažovateľka v tomto prípade mala v zmysle príslušných ustanovení Civilného sporového poriadku možnosť domáhať sa ochrany svojich práv podaním odvolania. Túto možnosť sťažovateľka aj využila, a preto uplatňujúc princíp subsidiarity, ktorý vyplýva z citovaného čl. 127 ods. 1 ústavy, ústavný súd nemá právomoc preskúmať napadnutý rozsudok okresného súdu, pretože ten preskúmal v rámci konania o podanom odvolaní krajský súd.

29. Vzhľadom na uvedené bolo potrebné sťažnosť sťažovateľky v tejto časti odmietnuť pre nedostatok právomoci v zmysle § 56 ods. 2 písm. a) zákona o ústavnom súde.

III.B K namietanému porušeniu základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy rozsudkom krajského súdu č. k. 10 Co 96/2018-308 z 29. novembra 2018

30. V súlade s konštantnou judikatúrou ústavného súdu o zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť ide vtedy, keď namietaným postupom alebo namietaným rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci nemohlo dôjsť k porušeniu základného práva alebo slobody, ktoré označil sťažovateľ, a to buď pre nedostatok príčinnej súvislosti medzi označeným postupom alebo rozhodnutím príslušného orgánu verejnej moci a základným právom alebo slobodou, porušenie ktorých sa namietalo, prípadne z iných dôvodov. Za zjavne neopodstatnenú ústavnú sťažnosť preto možno považovať takú, pri predbežnom prerokovaní ktorej ústavný súd nezistil žiadnu možnosť porušenia označeného základného práva alebo slobody, reálnosť ktorej by mohol posúdiť po jej prijatí na ďalšie konanie (m. m. I. ÚS 66/98, tiež napr. I. ÚS 4/00, II. ÚS 101/03, IV. ÚS 136/05, III. ÚS 198/07).

31. K iným dôvodom, ktoré môžu zakladať záver o zjavnej neopodstatnenosti ústavnej sťažnosti, nesporne patrí aj ústavnoprávny rozmer, resp. ústavnoprávna intenzita namietaných pochybení, resp. nedostatkov v činnosti alebo rozhodovaní príslušného orgánu verejnej moci, posudzovaná v kontexte s konkrétnymi okolnosťami prípadu (m. m. IV. ÚS 362/09, m. m. IV. ÚS 62/08).

32. Ústavný súd sa preto pri predbežnom prerokovaní ústavnej sťažnosti sústredil na posúdenie otázky, či možno považovať rozsudok krajského súdu za ústavne udržateľný a akceptovateľný z hľadiska námietok, ktoré sťažovateľka proti nemu uplatňuje.

33. Pri hodnotení rozsudku krajského súdu ústavný súd vychádzal z ustáleného právneho názoru, podľa ktorého rozhodnutie súdu prvého stupňa a odvolacieho súdu nemožno posudzovať izolovane (m. m. II. ÚS 78/05, III. ÚS 264/08, IV. ÚS 372/08, IV. ÚS 320/2012), pretože prvostupňové a odvolacie konanie z hľadiska predmetu konania tvoria jeden celok. Tento právny názor zahŕňa aj požiadavku komplexného posudzovania

rozhodnutí všeobecných súdov (prvostupňového aj odvolacieho), ktoré boli vydané v priebehu príslušného súdneho konania (m. m. IV. ÚS 350/09).

34. V posudzovanej veci sa k relevantným námietkam sťažovateľky súvisiacim s jej procesnou obranou vyjadril v odôvodnení svojho rozsudku okresný súd, pričom z odôvodnenia rozsudku krajského súdu vyplýva, že krajský súd sa v plnom rozsahu stotožnil so skutkovými a právnymi názormi okresného súdu vyjadrenými v jeho rozhodnutí a na zvýraznenie správnosti rozhodnutia okresného súdu uviedol ďalšie dôvody.

35. Ústavný súd k námietke sťažovateľky, ktorou namieta, že tvrdenie krajského súdu o „úplnom zlyhaní“ sťažovateľky pri špecifikácii žalovanej pohľadávky (bod 29 odôvodnenia napadnutého rozsudku krajského súdu, pozn.) je v priamom rozpore s tvrdeniami a skutočnosťami, z ktorých vychádzal krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku, konkrétne v bodoch 30 a 38, uvádza, že v bode 30 napadnutého rozsudku krajský súd podrobne rozpísal skutočnosti, ktoré vyplývajú z obsahu spisu, a teda ako v priebehu konania sťažovateľka vymedzila predmet konania najprv v podanej žalobe a potom následne v jej doplnení a vyjadreniach z 18. januára 2018 a 9. februára 2018, čím krajský súd len zdôraznil a poukázal na skutočnosť, že sťažovateľka vymedzila vo svojich podaniach žalovanú pohľadávku zakaždým inak. V bode 38 napadnutého rozsudku krajský súd len poukázal opäť na skutočnosti vyplývajúce z obsahu spisu, a to že žalovaná v období od 1. augusta 2012 do 31. marca 2016 uhrádzala výlučne predpísané zálohové platby, pretože je zrejmé, že žalovaná posielala platby vo výške stanovenej predpismi zálohových platieb s výnimkou tam bližšie špecifikovaných platieb.

36. Z uvedeného teda vyplýva, že v tomto smere napadnutý rozsudok krajského súdu netrpí žiadnou vnútornou rozporupnosťou, keď krajský súd v bodoch 30 a 38 netvrdí, že žalobca žalovanú pohľadávku špecifikoval dostatočne. Naopak, ústavný súd považuje oboznámením sa s napadnutým rozsudkom krajského súdu za preukázané, že krajský súd vo viacerých bodoch poukazuje na nedostatočnú špecifikáciu žalovanej pohľadávky (body 29, 31, 34, 35, 37, 39 a 41 napadnutého rozsudku krajského súdu, pozn.).

37. S uvedeným úzko súvisí aj námietka sťažovateľky, že v napadnutom rozsudku okresného súdu sa na rozdiel od napadnutého rozsudku krajského súdu nevyskytuje „*akákoľvek zmienka*“ o tom, že by sťažovateľka žalovanú pohľadávku nedostatočne či neúplne určila alebo odôvodnila, ku ktorej je potrebné uviesť, že okresný súd, ako aj krajský súd dospeli na základe okresným súdom zisteného skutkového stavu k rovnakému právnomu záveru, a to že žalobou uplatnený nárok sťažovateľky je nedôvodný v celom rozsahu. Pokiaľ krajský súd v odôvodnení napadnutého rozsudku uvádza, že sťažovateľka „*úplne zlyhala*“ pri špecifikácii žalovanej pohľadávky, túto skutočnosť nie je možné považovať samu osebe za zmenu zistených skutkových okolností či zmenu právnych záverov. Aj keď okresný súd v odôvodnení napadnutého súdu výslovne nepoukazuje na nedostatočnú špecifikáciu žalovanej pohľadávky, tieto skutočnosti možno vyvodiť zo skutočnosti, že okresný súd na základe dôvodov podrobne rozpísaných v bodoch 21 až 23 žalobu sťažovateľky zamietol v celom rozsahu ako nedôvodnú. Pokiaľ krajský súd nad rámec skutočností, ktoré uviedol okresný súd, poukázal aj na nedostatočnú špecifikáciu žalovanej pohľadávky, táto skutočnosť sama osebe nedosahuje ústavnoprávnu intenzitu umožňujúcu vysloviť zásah do základných práv sťažovateľky, tak ako ich sťažovateľka vymedzila v ústavnej sťažnosti.

38. K námietke sťažovateľky, ktorou tvrdí, že krajský súd pri rozhodovaní o odvolaní nezohľadnil špecifikáciu žalovanej pohľadávky vo vyjadrení sťažovateľky z 9. februára 2018 a nezohľadnil jej nesporný charakter medzi stranami sporu, ústavný súd uvádza, že preštudovaním oboch napadnutých rozsudkov považuje za preukázané, že okresný súd, ako aj krajský súd považovali na nesporné medzi stranami len skutočnosti týkajúce sa viazanosti žalovanej zmluvou o výkone správy č. 70/2012 a nesporné medzi stranami sporu boli aj skutočnosti týkajúce sa výšky jednotlivých platieb do fondu prevádzky, údržby a opráv, ako aj výška napr. správnosti výpočtu spotreby jednotlivých energií, vzhľadom na čo nebolo ani nariadené znalecké dokazovanie. Spornými medzi stranami boli po celý čas skutočnosti týkajúce sa spôsobu, akým boli započítavané jednotlivé zálohové platby voči skutočným nákladom a účtovania poplatkov z omeškania, a preto žalovaná od začiatku konania považovala sťažovateľkou uplatnený nárok za „fiktívny“. Vzhľadom na uvedené žalovaná pohľadávka nemala nesporný charakter,

tak ako si to mylne vyvodzuje sťažovateľka, a preto aj táto námietka sťažovateľky je zjavne neopodstatnená.

39. K námietke sťažovateľky o nesprávnej aplikácii rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 83/2006 z 18. októbra 2007 ústavný súd uvádza, že aj keď sa uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu vzťahuje na právny vzťah založený nájomným vzťahom k družstevnému bytu, neznamená to samo osebe, že uvedené závery najvyššieho súdu nie je možné aplikovať aj na právny vzťah v preskúmvanej veci.

40. Sťažovateľka v ústavnej sťažnosti len vo všeobecnej rovine konštatuje, že ustanovenia Občianskeho zákonníka sa líšia od ustanovení zákona Národnej rady Slovenskej republiky č. 182/1993 Z. z. o vlastníctve bytov a nebytových priestorov v znení neskorších predpisov (ďalej len „zákon o vlastníctve bytov“), ktoré je potrebné aplikovať v danom prípade, na základe čoho dospela k záveru, že uvedené rozhodnutie najvyššieho súdu nie je v danom prípade možné aplikovať.

41. Tak, ako to uvádza aj samotná sťažovateľka, v rozhodnutí najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 83/2006 z 18. októbra 2007 sa konštatuje, že: „... *platenie záloh totiž podlieha ročnému zúčtovaniu, po ktorom vzniká prenajímateľovi právo na zaplatenie skutočného nedoplatku na úhradách na plnenia poskytované s užívaním byt, prípadne nájomcovi vzniká právo na vrátenie vyúčtovaného preplatku.*“

42. Okresný súd aj krajský súd v odôvodnení napadnutých rozsudkov uviedli, že podľa § 8a ods. 1 a § 8a ods. 2 zákona o vlastníctve bytov správca je povinný najneskôr do 31. mája nasledujúceho roka predložiť vlastníkom bytov a nebytových priestorov v dome správu o svojej činnosti za predchádzajúci rok týkajúcej sa domu, najmä o finančnom hospodárení domu, o stave spoločných častí domu a spoločných zariadení domu, ako aj o iných významných skutočnostiach, ktoré súvisia so správou domu. Zároveň je povinný vykonať vyúčtovanie použitia fondu prevádzky, údržby a opráv, úhrad za plnenia rozúčtované na jednotlivé byty a nebytové priestory v dome.

43. Podľa § 10 ods. 1 prvej vety zákona o vlastníctve bytov vlastníci bytov a nebytových priestorov v dome sú povinní v súlade so zmluvou o spoločenstve alebo so zmluvou o výkone správy poukazovať preddavky mesačne vopred do fondu prevádzky, údržby a opráv, a to od prvého dňa mesiaca nasledujúceho po vklade vlastníckeho práva do katastra nehnuteľností.

44. Tak, ako to to uviedol aj krajský súd v bodoch 21 a 22 napadnutého rozsudku, na jednej strane existuje v posudzovanej veci povinnosť vlastníka bytu platiť mesačne vopred preddavky ako zálohové platby, na strane druhej je povinnosť správcu vykonať za každý rok ročné vyúčtovanie použitia fondu prevádzky, údržby a opráv, úhrad za plnenia rozúčtované na jednotlivé byty a nebytové priestory v dome. Z uvedenej konštrukcie vzájomných práv a povinností vlastníka bytu a správcu bytového domu vyplýva, že správca má právo od vlastníka bytu požadovať zaplatenie mesačných preddavkov v dobe ich splatnosti, a tiež že správca je povinný vykonať ročné zúčtovanie mesačných preddavkov (zálohových platieb) a skutočných nákladov, z ktorého vyplynie buď preplatok alebo nedoplatok, teda dlh, a správcovi následne voči vlastníkovi bytu vzniká buď pohľadávka z titulu nedoplatku (v prípade, ak skutočné náklady sú vyššie ako mesačné preddavky) alebo záväzok z titulu preplatku (v prípade, ak skutočné náklady sú nižšie ako mesačné preddavky). Po vykonaní ročného zúčtovania sa už správca potom nemôže úspešne domáhať zaplatenia nedoplatku na mesačných preddavkoch, ale môže sa domáhať len zaplatenia prípadného nedoplatku vyplývajúceho z ročného vyúčtovania, čo plne korešponduje zo závermi najvyššieho súdu v rozhodnutí sp. zn. 4 Cdo 83/2006 z 18. októbra 2007 napriek tomu, že v tomto rozhodnutí išlo o nájomný vzťah k družstevnému bytu.

45. Vzhľadom na uvedené považuje ústavný súd aj námietku sťažovateľky o nesprávnej aplikácii rozhodnutia najvyššieho súdu sp. zn. 4 Cdo 83/2006 z 18. októbra 2007 za zjavne neopodstatnenú. V tejto súvislosti ústavný súd uvádza, že krajský súd bez ohľadu na právnu kvalifikáciu uplatneného nároku sťažovateľkou posúdil žalobu pre neunesenie bremena tvrdenia i dôkazného bremena ako nedôvodnú v celom rozsahu.

46. V kontexte uvedených skutočností považuje ústavný súd aj námietku sťažovateľky o porušení základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a práva podľa čl. 36 ods. 1 listiny a práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6 ods. 1 dohovoru v dôsledku skutočností, že krajský súd nenariadil pojednávanie, za zjavne neopodstatnenú. Pokiaľ sa krajský súd v odôvodnení svojho potvrdzujúceho rozsudku v plnom rozsahu stotožnil s dôvodmi uvedenými v napadnutom rozsudku okresného súdu a nad ich rámec uviedol aj ďalšie, jeho rozhodnutie nie je rozhodnutím prekvapivým.

47. Čo sa týka právnych záverov uvedených v odôvodnení napadnutého rozsudku krajského súdu, nemôže podľa názoru ústavného súdu skutočnosť, že sa sťažovateľka nestotožňuje s právnymi závermi krajského súdu, viesť k záveru o zjavnej neodôvodnenosti alebo arbitrárnosti týchto názorov a neznamená ani oprávnenie ústavného súdu nahradiť právny názor všeobecných súdov svojím vlastným. O svojvôli pri výklade a aplikácii zákonného predpisu všeobecným súdom by bolo možné uvažovať len v prípade, ak by sa tento natoľko odchyľil od znenia príslušných ustanovení, že by zásadne poprel ich účel a význam. Podľa názoru ústavného súdu napadnutý rozsudok krajského súdu takéto prvky nevykazuje.

48. Vychádzajúc z uvedeného, ústavný súd konštatuje, že z obsahu napadnutého rozsudku krajského súdu sa presvedčil, že krajský súd sa námietkami sťažovateľky zaoberal v rozsahu, ktorý postačuje na konštatovanie, že sťažovateľka v súdnom konaní dostala odpoveď na všetky podstatné otázky týkajúce sa jej námietok, krajský súd konal v medziach svojej právomoci, keď príslušné ustanovenia dotknutých právnych predpisov, ktoré boli podstatné pre posúdenie veci, ústavne konformným spôsobom interpretoval a aplikoval, pričom jeho úvahy vychádzajú z konkrétnych faktov, sú logické, a preto aj celkom legitímne a právne akceptovateľné.

49. Ústavný súd preto konštatuje, že napadnutým rozsudkom krajského súdu nedošlo k porušeniu sťažovateľkinho základného práva na súdnu ochranu podľa čl. 46 ods. 1 ústavy a podľa čl. 36 ods. 1 listiny ani k porušeniu práva na spravodlivé súdne konanie podľa čl. 6

ods. 1 dohovoru v spojení s čl. 1 ods. 1 ústavy, a preto ústavnú sťažnosť v tejto časti odmietol podľa § 56 ods. 2 písm. g) zákona o ústavnom súde pre zjavnú neopodstatnenosť.

50. Ako *obiter dictum* ústavný súd v súlade so svojou doterajšou judikatúrou (IV. ÚS 358/08, IV. ÚS 33/2010, IV. ÚS 431/2012, IV. ÚS 72/2013) vyhodnotil predmet súdneho konania (o zaplatenie sumy 673,82 € s príslušenstvom, pozn.) tak, že ide o vec nižšej významnosti (o tzv. bagateľnú vec). Vychádzal z toho, že ak Civilný sporový poriadok vylučuje u bagateľných vecí prieskum rozhodnutí vydaných druhostupňovými súdmi v mimoriadnom opravnom konaní (podanie dovolania ako mimoriadneho opravného prostriedku v prípade bagateľných vecí je v zmysle § 422 ods. 1 CSP neprípustné), bolo by proti logike pripustiť, aby ich prieskum bol automaticky posunutý do roviny ústavného súdnictva. Opodstatnenosť sťažnosti podľa čl. 127 ods. 1 ústavy v takejto veci prichádza do úvahy iba v prípadoch extrémneho vybočenia zo štandardov, ktoré sú pre postupy zisťovania skutkového základu sporu a pre jeho právne posúdenie esenciálne (porov. IV. ÚS 358/08), resp. v prípadoch, ak pôjde o intenzitu zásahu kolidujúcu s podstatou a zmyslom základných práv a slobôd (porov. nález Ústavného súdu Českej republiky sp. zn. III. ÚS 1996/13, bod 27). Ústavný súd sa však nezaoberal bližšie otázkou bagateľnosti sporu, keďže ústavnú sťažnosť odmietol z iných dôvodov.

51. Keďže sťažnosť bola odmietnutá, rozhodovanie o ďalších procesných návrhoch sťažovateľky v uvedenej veci stratilo opodstatnenie, a preto sa nimi ústavný súd už nezaoberal.

P o u č e n i e : Proti tomuto rozhodnutiu nemožno podať opravný prostriedok.

V Košiciach 28. januára 2020

Mojmír Mamojka
predseda senátu